МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНИ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗВІТ
о виконанні лабораторної роботи №2
з дисципліни «Захист інформації»
за темою «Захист особистих повідомлень»

Виконав:
Студент 4 курсу
групи 6.04.122.010.22.1
факультету ІТ
Холоша Сергій

Перевірив:
Професор кафедри
кібербезпеки та ІТ
Тютюнник В. В.

Харків – 2025

Порядок виконання практичної частини

Крок 1. Дослідження готових інструментів шифрування

1) Перейти на веб-сайт Cryptii (cryptii.com/pipes/caesar-cipher);

2) Спробувати зашифрувати власне ім’я за допомогою шифру Цезаря зі зсувом 7;

3) Перейти на сторінку шифру Віженера (cryptii.com/pipes/vigenere-cipher) та протестувати з ключем на основі власного прізвища;

4) Зафіксувати результати та зрозуміти принципи роботи алгоритмів.

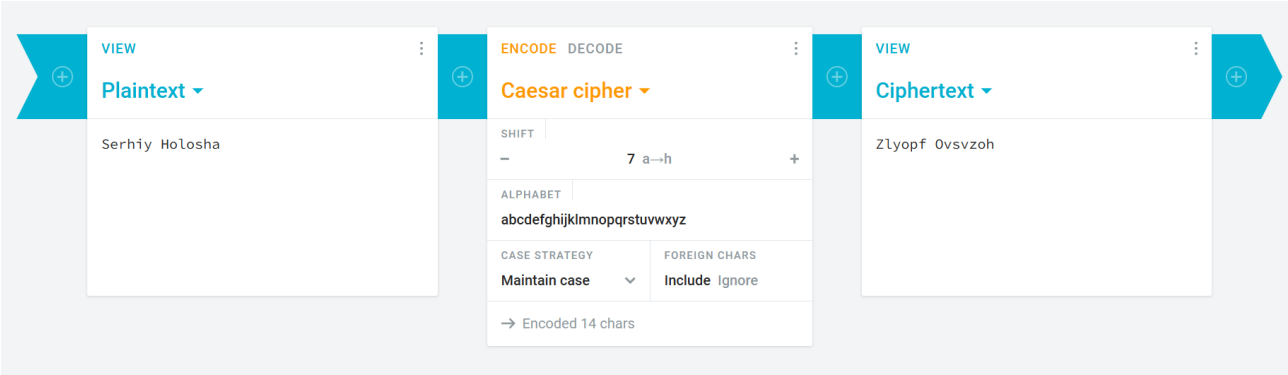

Рис. 1. Ім’я зашифроване шифром Цезаря

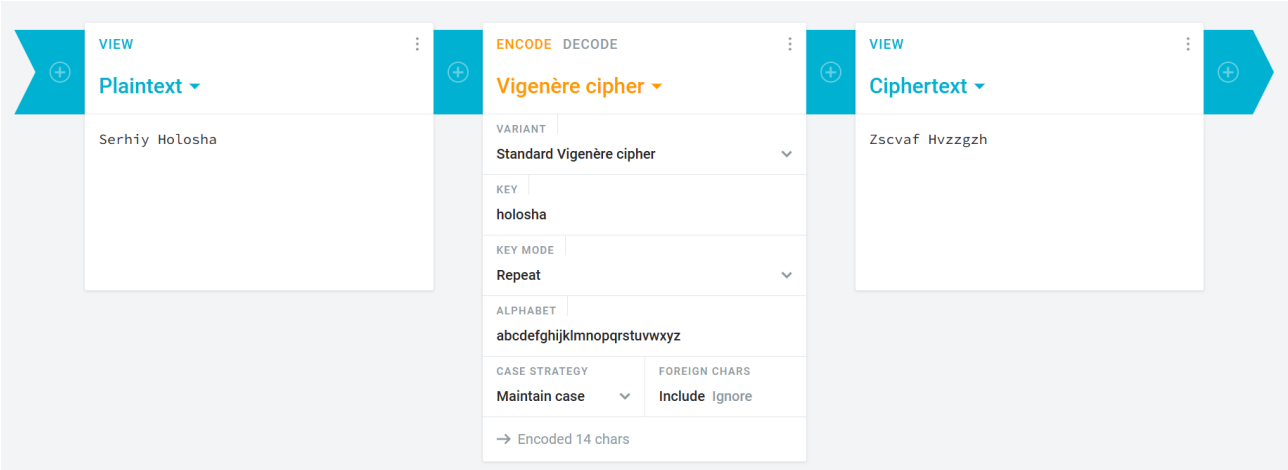

Рис. 2. Ім’я зашифроване шифром Віженера

Крок 2. Порівняльне дослідження класичних шифрів

1) Обрати власний текст для шифрування (мінімум 20–30 символів) – це може бути цитата, вірш, особисте повідомлення тощо;

2) Зашифрувати обраний текст за допомогою трьох різних алгоритмів з сайту Cryptii:

– Шифр Цезаря (Caesar cipher);

– Шифр Віженера (Vigenère cipher);

– Один додатковий шифр на вибір (ROT13, Affine, Atbash тощо);

3) Для кожного шифру використати ключ на основі власних даних (ім'я, дата народження);

4) Провести короткий порівняльний аналіз:

– Який шифр дає найбільш "нечитабельний" результат?

– Який найлегше налаштувати?

– Чи видно якісь закономірності у зашифрованому тексті?

5) 2.5. Задокументувати результати та зробити висновки.

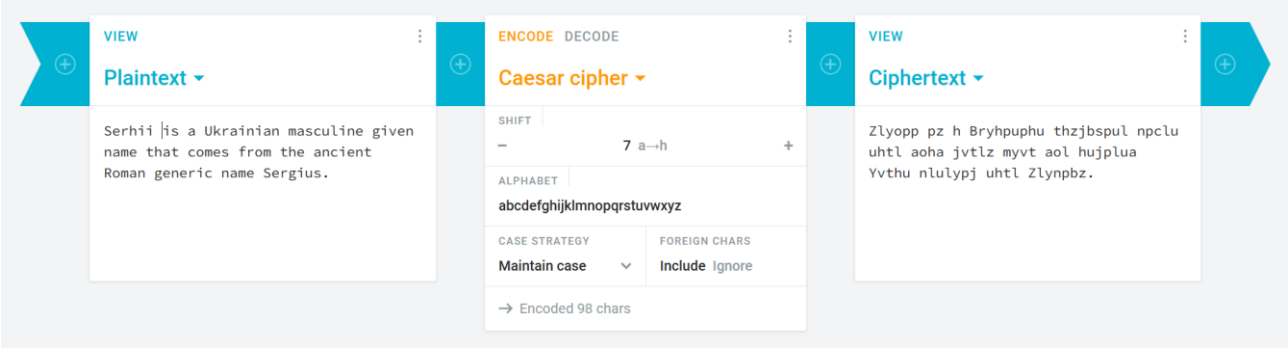

Рис. 3. Шифр Цезаря

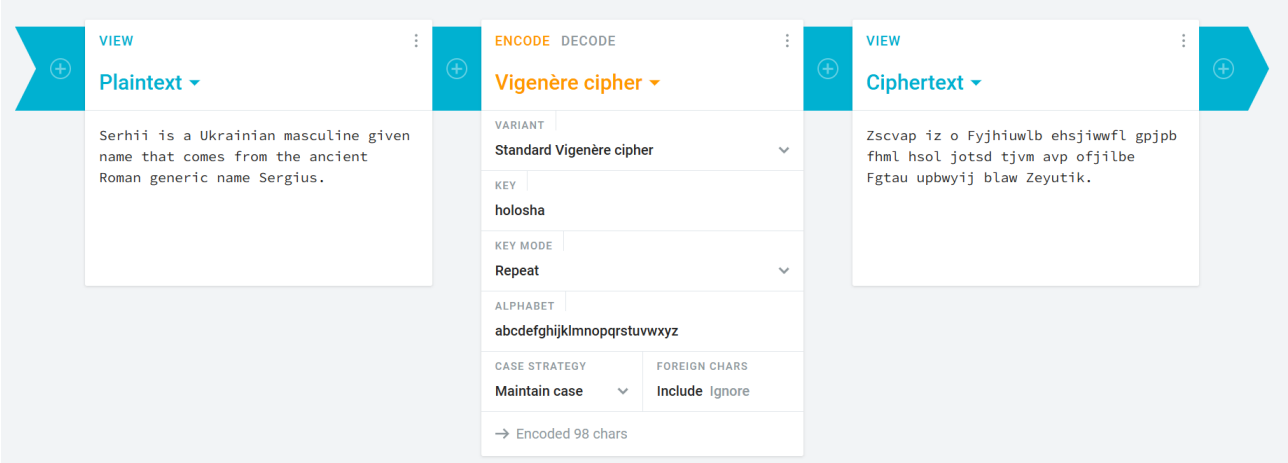

Рис. 4. Шифр Віженера

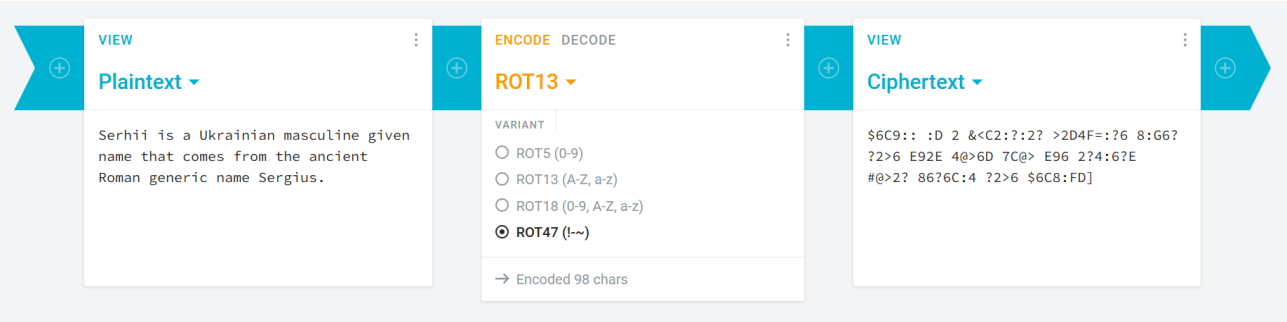

Рис. 5. Шифр ROT47

Нечитабельність результату: ROT47 дає найбільш нечитабельний результат, оскільки використовує розширений набір ASCII-символів (!, ~, цифри, спецсимволи). Vigenère та ROT13 залишають текст у читабельному алфавітному вигляді, що полегшує частотний аналіз.

Налаштування: ROT13 найпростіший — взагалі не потребує ключа, це фіксоване зміщення на 13 позицій. Vigenère вимагає ключа ("holosha") та вибору режиму повторення, що робить його складнішим у налаштуванні, але й безпечнішим. ROT47 також без ключа, але охоплює більший діапазон символів.

Закономірності: У Vigenère помітна періодичність — слово "Serhii" перетворюється на "Zscvap", де однакові літери (два "i") дають різні результати через циклічний ключ. ROT47 змішує літери з цифрами та символами, що маскує структуру тексту.

Крок 3. Простий криптоаналіз та обмін повідомленнями

1) Спробувати “зламати” шифр Цезаря методом brute force:

– Перебрати всі можливі зсуви (1–25) для власного зашифрованого тексту;

– Визначити, який зсув дає читабельний результат;

2) Обмінятися одним зашифрованим повідомленням з одногрупником (без передачі ключа);

3) Спробувати розшифрувати повідомлення одногрупника будь-яким способом;

4) Обговорити, який метод виявився найлегшим для злому.

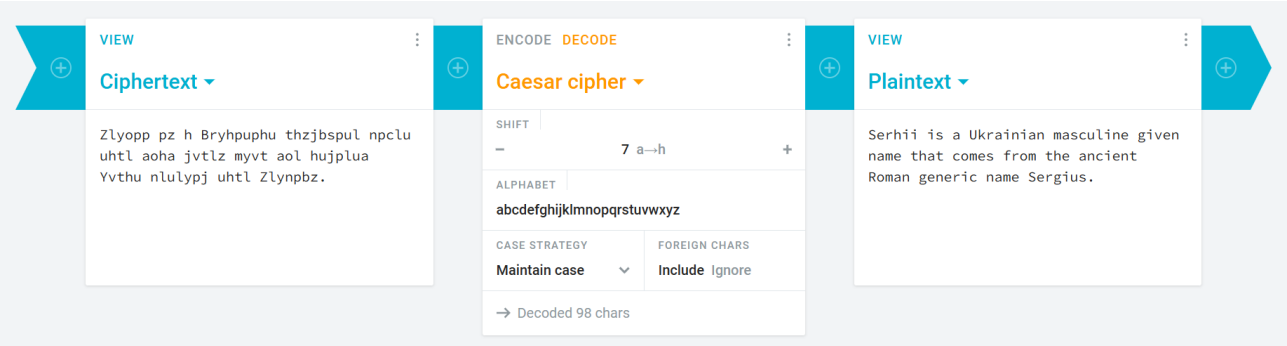

Рис. 6. Розшифроване повідомлення шифром Цезаря

Для шифру Цезаря метод brute force за стандартних умов (стандартної абетки) є найбільш простим та ефективним, адже необхідно перевірити всього 25 налаштувань які можна досить швидко прокрутити доки не отримаєш результат схожий на реальний текст.

Технічне завдання

Завдання: Реалізувати програму для демонстрації та порівняння двох класичних алгоритмів шифрування.

Обов'язкові функціональні вимоги:

– реалізація двох різних класичних алгоритмів шифрування (наприклад, Цезарь та Віженер);

– генерація ключів на основі персональних даних для кожного алгоритму;

– функції шифрування та розшифрування для обох методів;

– простий порівняльний аналіз результатів;

– демонстрація роботи на власному тексті.

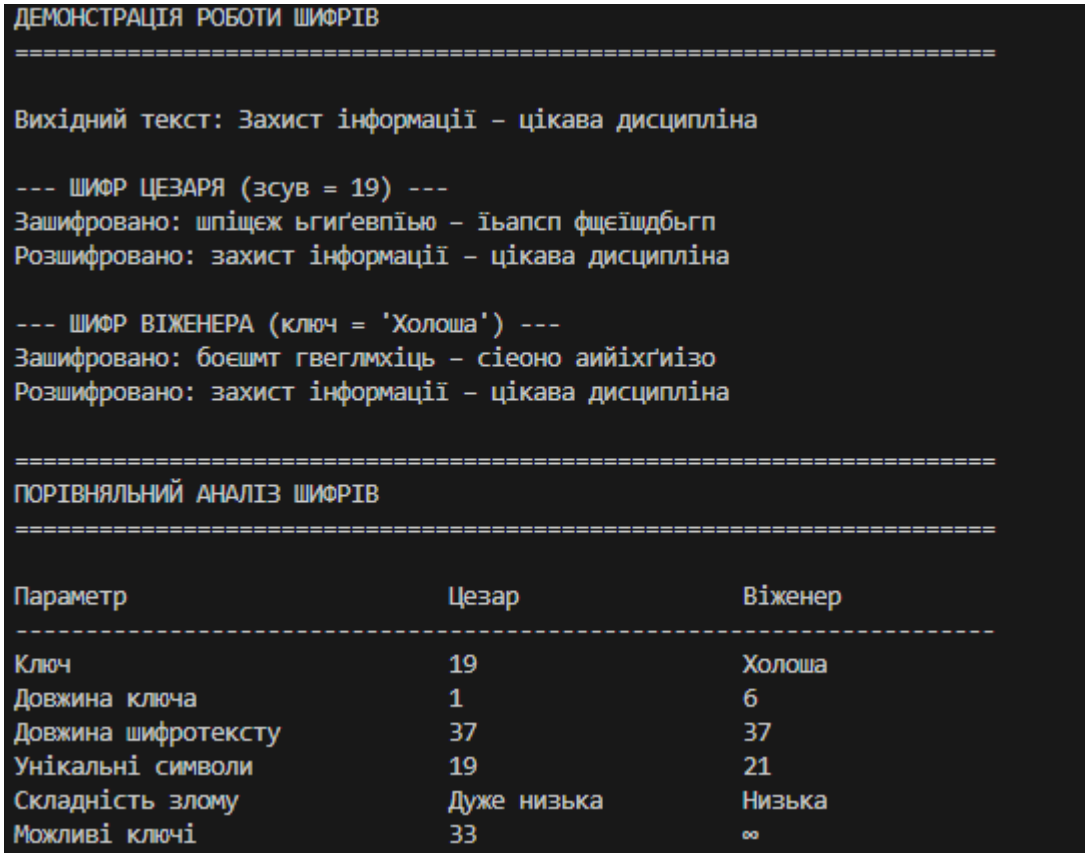

Рис. 7. Результат виконання програми

Посилання на GitHub: [zahist-informaciji/lab2 at main · serhiikholosha57/zahist-informaciji]

Висновок: в ході лабораторної роботи я навчився створювати системи захищеного листування з використанням класичних методів шифрування